

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

 Наталія БОРБИЧ

«04» вересня 2024 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

Протокол № 1 від 28 серпня 2024

Завідувач кафедри

Тетяна БОРТНЮК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Середня освіта (Музичне мистецтво)

Анна ЗАРИЦЬКА

«28» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 2. Історія та культура України

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта**

предметна спеціальність **014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**

академічна група **11 ММ**

РОЗРОБНИЦЯ: Галина ГОЛЯ, викладач кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Очна (денна) форма навчання	
	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Статус освітнього компонента Обов'язковий	
Змістових модулів – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр: 1-й та 2-й	
		Лекції 34 1 семестр – 14 2 семестр – 20	Семінари / Практичні 42 1 семестр – 22 2 семестр – 20
		Самостійна робота 94	
		Консультації 10	
		Вид контролю: 1 семестр – залік 2 семестр – екзамен	

1.1. Анотація освітнього компонента

Освітній компонент «Історія та культура України» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, який спрямований на формування загальних компетентностей студентів. ОК базується на системі знань про минуле й сучасність українського народу. Цей освітній компонент гармонійно доповнює нормативні дисципліни загальної підготовки, сприяючи розвитку наукового світогляду, національної свідомості, ціннісних орієнтацій, підвищенню рівня ерудиції та засвоєнню культурних надбань і досягнень багатокультурної спадщини України. У процесі вивчення ОК здобувачі освіти ознайомлюються з основними подіями, видатними постатями та явищами української історії, аналізують розвиток і трансформацію національної культури, а також її взаємозв'язок з історичними процесами. Глибоке знання історико-культурного контексту підвищує загальну ерудицію та конкурентоспроможність майбутнього педагога на ринку праці.

Вивчення історії та культури України є важливою складовою формування сучасного, свідомого та компетентного фахівця. Спираючись на набуті знання, здобувачі освіти матимуть змогу порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати події минулого та сучасності, аргументовано, на основі історичних фактів, відстоювати власні погляди на ту чи

іншу проблему, формулювати власну думку стосовно різних загальносвітових та національних процесів. Освітній компонент орієнтований на розвиток соціальних навичок (soft skills), зокрема розвиває компетентності, що стосуються впровадження Цілей сталого розвитку (системне та критичне мислення, самосвідомість, соціальна відповідальність, уміння взаємодіяти з людьми тощо). Глибоке знання історико-культурного контексту підвищує загальну ерудицію та конкурентоспроможність майбутнього педагога.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Історія та культура України» полягає у створенні умов для свідомої орієнтації молодшої людини у сучасному суспільстві, формування у неї відповідної активної соціальної та громадської позиції, підвищенні рівня духовної культури, активному включенню в соціально-політичне та економічне життя суспільства та підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Завдання освітнього компоненту:

- розуміти історію та закономірності розвитку історії та культури на українських землях;
- окреслити роль та значення окремих видатних постатей українського державотворення та культури в різні історичні періоди;
- розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів та трансформацій в Україні;
- висвітлити зміст і особливості розвитку матеріальної і духовної культури України та її взаємозв'язок зі світовою культурою;
- розвивати навички роботи з історичними джерелами, науковою і навчальною літературою;
- формувати громадянську позицію, виховувати патріотичні почуття, сприяти усвідомленню національної ідентичності.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на матеріалах загальноосвітніх дисциплін: «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Мистецтво», «Основ правознавства», «Основ економіки», «Захисту України» в обсягах шкільного курсу.

Постреквізити. Знання, уміння і навички, здобуті після закінчення вивчення даного освітнього компонента стануть основою для подальшого опанування таких ОК: «Філософія», «Теорія та методика музичного виховання», «Методика навчання музичного мистецтва», «Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво»», «Хорознавство», «Виховна робота (пропедевтична практика)», «Комплексна педагогічна практика», «Підсумкова атестація».

1.4. Характеристика освітнього компонента

Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

СК-3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

1.5 Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП

ПРН 3. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН 17. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності та антикорупційної етики, авторського права та цифрової безпеки.

Результати навчання за освітнім компонентом

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні набути наступних компетентностей:

- знання та розуміння особливостей періодизації історії України, їхні спільні та відмінні риси,
- знання та розуміння культурної спадщини українського народу та шляхи її використання та збереження,
- здатність аналізувати історію та культуру України як окремого народу так і в контексті загальноєвропейської та світової історії та культури;
- здатність здійснювати компаративний аналіз історичних епох;
- здатність екстраполювати окремі історичні події на сучасний історико-політичний процес;
- здатність прогнозувати можливі варіанти майбутнього суспільно-політичного та культурного розвитку України.

2. Зміст освітнього компонента

1 семестр

Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України

Тема 1. Загальні аспекти історико-культурного розвитку України.

Тема 2. Стародавня доба в історії України.

Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.

Тема 4. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство.

Змістовий модуль 2. Україна в ранньомодерну добу

Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (XIV – I пол. XVII ст.).

Тема 6. Україна за часів козацького гетьманування (II пол. XVII – XVIII ст.). Національно-визвольна війна.

Тема 7. Козацьке державотворення та становище українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст. Період «Руїни».

2 семестр

Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу

Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (XIX ст.)

Тема 9. Україна на початку XX ст.

Тема 10. Україна в період національно-демократичної революції.

Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.

Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови.

Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір

Тема 13. Україна в умовах незалежності.

Тема 14. Російсько-українська війна: імперський геноцид в Україні.

Тема 15. Євроінтеграційний поступ України: економічні, політичні та культурні аспекти.

3. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/ контролю*
	денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінар	самос.роб	
1 семестр					
Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України					
Тема 1. Історико-культурний розвиток України.	10	2	2	6	УО, ДС, Т, П
Тема 2. Стародавня доба в історії України.	10	2	2	6	УО, РМГ, П
Тема 3. Середньовічна держава Київська Русь.	14	2	4	8	ПО, Т
Тема 4. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство.	10	2	2	6	УО, ДС, Т,
Модульний контроль 1	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 1	46	8	12	26	
Змістовий модуль 2.Україна в ранньомодерну добу					
Тема 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав.	10	2	2	6	РМГ, П, ДС
Тема 6. Україна за часів козацького гетьманування. Національно-визвольна війна.	12	2	2	8	УО, ДС, Т,
Тема 7. Козацьке державотворення та культура українських земель у 2-й половині XVII-XVIII ст.	15	2	4	9	УО, ДС,
Модульний контроль 2	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 2	39	6	10	23	
Консультації ¹	5				
Усього годин за 1 семестр	90	14	22	49	
2 семестр					
Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу					
Тема 8. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій	10	2	2	6	УО, РМГ, П
Тема 9. Україна на початку ХХ ст.	8	2	2	4	РМГ, ДС
Тема 10. Україна в період національно-демократичної революції.	8	2	2	4	УО,Т
Тема 11. Україна у міжвоєнних 1920-1930-х роках.	12	2	2	8	УО, РМГ, П

¹ Згідно з затвердженим у встановленому порядку графіком.

Тема 12. Україна в роки Другої світової війни та післявоєнної відбудови.	12	4	2	6	РМГ, ДС
Модульний контроль 3	2		2		
Разом за змістовим модулем 3	52	12	12	28	
Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір					
Тема 13. Україна в умовах незалежності	12	4	2	6	ПО, ДС
Тема 14. Україна в умовах російської агресії.	10	2	2	6	УО, РМГ, П
Тема 15. Євроінтеграційний поступ України: економічні, політичні та культурні аспекти.	9	2	2	5	ПО, ДС, Т
Модульний контроль 4	2		2		МК
Разом за змістовим модулем 4	33	8	8	17	
Консультації ¹	5				
Усього годин за 2 семестр	90	20	20	45	
Усього годин	180	34	42	94	

* Форми роботи/контролю: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІЗ – індивідуальне завдання, РМГ – робота в малих групах, КП – командні проекти, П – презентація результатів виконаних завдань та досліджень, МК / КР – модульний контроль / контрольна робота, Р – реферат, Е – есе, АТ – аналіз твору тощо.

4. Теми лекційних занять

№ з/П	№ теми	Назва теми	К-ть годин
			денна
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України			
1.	1	Ключові аспекти формування української історії та культури.	2
2.	2	Формування людської цивілізації на території України.	2
3.	3	Становлення Київської держави: політика перших князів	2
4.	4	Галицько-Волинська держава: особливості політичного і культурного життя	2
Змістовий модуль 2.Україна в ранньомодерну добу			
5.	5	Особливості приєднання українських земель до Литовської та Польської держав	2
6.	6	Козацтво як соціально-політичне явище.	2
7.	7	«Руїна»: причини, перебіг і наслідки для української держави та культури.	2
2 семестр			
Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу			
8.	8	Українські землі у складі двох імперії: адміністративний поділ та політичний розвиток	2
9.	9	Становище українських земель на початку ХХ ст.	2

10.	10	Українська держава в умовах національно-демократичних змін	2
11.	11	Україна в умовах тоталітаризму	2
12.	12	Україна у роки війни та повоєнного відновлення	2
13.	12	Розвиток освітньої системи Волині.	2
Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір			
14.	13	Політичний та культурний розвиток незалежної України.	2
15.	13	Освітня політика на Волині у контексті суспільно-політичних змін.	2
16.	14	Збройна агресія Росії проти України: хід та наслідки.	2
17.	15	Незалежна Україна на шляху до євроінтеграції: проблеми та перспективи	2
Разом			34

5. Теми семінарських та практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України			
1	1	Етапи та особливості формування історико-культурного простору України.	2
2	2	Особливості етногенезу українського народу.	2
3	3	Державний устрій і соціально-економічний розвиток Київської Русі	2
4	3	Культура Київської Русі.	2
5	4	Культурний розвиток Галицько-Волинської держави часів Данила Галицького.	2
6	1-4	Модульний контроль 1	2
Змістовий модуль 2. Україна в ранньомодерну добу			
7	5	Польська експансія на українських землях	2
8	6	Національно-визвольний рух у другій половині XVI - середині XVII ст. Держава Богдана Хмельницького.	2
9	7	Соціально-економічне та політичне становище Південної, Правобережної та Західної України у XVIII ст.	2
10	7	Українське козацьке бароко.	2
11	5-7	Модульний контроль 2	2
2 семестр			
Змістовий модуль 3. Україна в імперську та радянську добу			

12	8	Суспільні течії та рухи Наддніпрянської України в XIX ст.	2
13	9	Українські землі в роки Першої світової війни.	2
14	10	Українська революція 1917–1921 рр.	2
15	11	Культура України в роки революційних змагань на початку XX ст.	2
16	12	Повоєнний сталінський режим та відбудова народного господарства.	2
17	8-12	Модульний контроль 3	2
Змістовий модуль 4. Сучасна Україна: незалежність, виклики та європейський вибір			
18	13	Соціально-економічний розвиток і культурне життя України в 2005–2013 рр.	2
19	14	Російсько-українська війна: державний та культурний геноцид в Україні	2
20	15	Європейські тенденції у розвитку освіти, науки та культури.	2
21	13-15	Модульний контроль 4	2
Разом			42

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях. Формами контролю є усні опитування, тести, індивідуальні завдання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, семінарських, тощо);
- виконання завдань з освітнього компонента впродовж семестру;
- роботу над окремими темами освітніх компонентів, які згідно з робочою програмою освітнього компонента винесені на самостійне опрацювання здобувачами освіти;
- підготовку до всіх видів підсумкового контролю, у тому числі і модульних робіт;
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах, олімпіадах тощо;

Теми	Усього год. самостійної роботи / Завдання	Література	Контрольні заходи
1 семестр			
Теми 1-7	49 год. Опрацювати літературу підготуватися до висвітлення й обговорення питань на семінарських заняттях (10 год). Зареєструватися та пройти онлайн-курс «Культура та політика: багатозначність (взаємо)зав'язків». URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/culture-politics/ (20 год) Підготуватися до висвітлення й обговорення питань для самоконтролю, опрацювавши	Основна: 1, 2, 3, 5 6,7, 9 Допоміжна: 4, 6, 10, 16, 17 Інформаційні ресурси: 13	усне опитування, виступи; узагальнююча та порівняльна таблиці; онлайн-курс: тематичне та фінальне тестування, результат: сертифікат,

	рекомендовану літературу (9 год.) Виконати рекомендовані завдання самостійної роботи (аналітичне опрацювання теоретичних понять; порівняльна характеристика історичних подій; робота з історичними джерелами) (7 год.) Підготовка до модульного контролю 1 та модульного контролю 2 (3 год.)		прогрес (у %);
2 семестр			
Теми 8-15	45 год. Опрацювати літературу підготуватися до висвітлення й обговорення питань на семінарських заняттях (8 год.) Зареєструватися та пройти онлайн-курс «Новітня історія України: від початку Другої світової війни до сучасності»*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KNU+101+2014_T2 (20 год.) Підготуватися до висвітлення й обговорення питань для самоконтролю по тематиці ЗМЗ та ЗМ 4, опрацювавши рекомендовану літературу (4 год.) Виконання та представлення ІЗ (10 год.) Підготовка до здачі модульного контролю 3 та модульного контролю 3 (4 год.)	Основна: 1, 2, 4, 7 Допоміжна: 10, 15, 19, 21, 22 Інформаційні ресурси: 13	усне опитування, виступи; онлайн-курс: тематичне та фінальне тестування, результат: сертифікат, прогрес (у %); презентація ІЗ
Разом:			94 год.

* Передбачено проходження онлайн-курсу як елемент неформальної освіти. Зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Критерії оцінювання самостійної роботи (онлайн-курс)

Оцінювання виконання самостійної роботи (проходження онлайн-курсу) відбувається відповідно до досягнень студента відображених в розділі «Прогрес» та наявності/відсутності Сертифікату про успішне проходження курсу:

- 1 бал – 10-30 % показник Прогресу.
- 2 бали – 31-60 % показник Прогресу.
- 3 бали – 61-70 % показник Прогресу + наявність Сертифікату.
- 4 бали – 71-90% показник Прогресу + наявність Сертифікату.
- 5 балів – 91-100% показник Прогресу + наявність Сертифікату.

Критерії оцінювання самостійної роботи (рекомендованих завдань)

Оцінювання рекомендованих завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до визначених критеріїв і передбачає перевірку: повноти розкриття завдання; рівня теоретичних знань; умінь аналізувати та узагальнювати матеріал; здатності формулювати власні аргументовані висновки; використання наукових та історичних джерел; дотримання вимог академічної доброчесності.

Бали	Зміст оцінювання
4	Завдання виконано на високому науковому рівні; зміст розкрито повністю та глибоко; наявний ґрунтовний аналіз, порівняння, узагальнення; сформульовано аргументовані власні висновки; використано наукові джерела.

3	Зміст завдань розкрито, але без достатньої глибини; аналіз частково поверховий; висновки загальні; трапляються окремі помилки.
2	Зміст завдань розкрито поверхово; слабка аргументація; недостатня самостійність; помітні недоліки в структурі роботи.
1	Робота має суттєві недоліки; відсутня логіка викладу; мінімальна відповідність завданню.

Індивідуальне завдання

Складовою самостійної роботи здобувача освіти є індивідуальне завдання. Підготовка ІЗ здійснюється на основі опрацьованого матеріалу та зібраної інформації, її аналізу та формулювання висновків. ІЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами.

Завдання виконання індивідуального завдання полягає у міні-дослідженні на задану тему.

В індивідуальній роботі здобувачі освіти повинні показати:

- правильне розуміння поставленого завдання;
- вміння працювати з літературними джерелами;
- висловлювати свої думки стосовно вибраної теми і робити обґрунтовані висновки на основі

проведеного дослідження;

- можливість використовувати теоретичні знання, отримані на практичних заняттях, застосовувати сучасні методи дослідження роботи з інформацією.

Тематика, термін виконання і захисту ІЗ доводиться до відома здобувачів освіти не пізніше 3-го тижня від початку семестру.

Тематика ІЗ

- Здійснити комплексний аналіз впливу християнства на формування духовних і культурних цінностей українського народу від Київської Русі до сучасності.
- Дослідіть механізми політичної легітимації київських князів та порівняйте їх з практиками західноєвропейських монархів.
- Дослідити вплив українського козацтва на формування національної самосвідомості українців у XVI–XVIII століттях».
- Здійсніть порівняльну характеристику Війська Запорозького та армій ранньомодерної Європи. У чому була унікальність військово-політичної організації козацтва?
- Проведіть історіографічний аналіз поняття «державного суверенітету» у документах УНР і ЗУНР.
- Проаналізувати, як події Голодомору 1932–1933 років відображено в літературі, мистецтві та колективній пам'яті українського суспільства.
- Дослідіть культурні зміни після 1991 р.: як формувалася сучасна українська ідентичність?
- Здійсніть комплексний аналіз впливу української діаспори XX століття на збереження та популяризацію національної культури за кордоном.
- Дослідити вплив сучасної війни росії проти України на культурну ідентичність та творчість українців.
- Здійсніть комплексний аналіз культури, мистецтва і мови як інструментів спротиву російській агресії.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Критерій	Зміст оцінювання	Бали	
Науково-дослідницький підхід	Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета; обґрунтованість методів дослідження.	1	логічно сформульована мета й завдання, дослідницький підхід простежується чітко.
		0,5	мета сформульована, але завдання або методи описані поверхово.
		0	відсутній елемент дослідницької роботи.
Робота з джерелами та літературою	Обсяг, різноманітність і якість використаних джерел (історичні документи, наукові статті,	1	використано різнотипні достовірні джерела, є критичний аналіз.
		0,5	обмежена кількість джерел або поверховий аналіз.

	електронні ресурси	0	посилання відсутні або недостовірні.
Змістовність і глибина аналізу	Ступінь розкриття теми, логіка викладу, власні висновки	1	тема розкрита повно, аналіз аргументований, присутній власний погляд.
		0,5	виклад описовий, висновки узагальнені.
		0	робота поверхова, без аналізу.
Культура письма й оформлення	Відповідність академічним вимогам: структура, цитування, мова, грамотність, оформлення посилань	1	логічна структура, без помилок, правильне оформлення джерел.
		0,5	незначні відхилення у стилі чи структурі.
		0	відсутня структура, численні помилки.
Творчий підхід і самостійність	Оригінальність виконання, уміння узагальнювати, порівнювати, робити власні висновки	1	робота виразно авторська, є власні інтерпретації.
		0,5	частково самостійна, спостерігається шаблонність.
		0	відсутня індивідуальність або виявлено запозичення.

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчальної діяльності:

1) за джерелом інформації: словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація, Zoom in.), пояснення, розповідь, бесіда; наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні: робота з історичними джерелами.

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом науково-педагогічного працівника; самостійна робота здобувачів освіти: з навчальними матеріалами.

5) інтерактивні методи навчання, методи розвитку критичного мислення.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Згідно з п. 2.1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти здійснюється під час міжсесійного (поточного та модульного) та підсумкового (семестрового) контролю знань.

Поточний контроль здійснюється з метою оцінювання якості роботи здобувача освіти впродовж семестру під час проведення семінарських занять, а також для перевірки якості самостійної роботи здобувачів освіти. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, виступів здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.

За роботу на семінарських заняттях бали розподіляються таким чином:

Бал	Критерії оцінювання знань здобувача освіти на семінарському занятті		
	Характер пізнавальної діяльності	Структура відповіді	Характер відповіді
Мінімальна	Репродуктивне відтворення начального	Зачитує виклад матеріалу за лекцією	Відповідь ситуативно усвідомлена

кількість – 0-1	матеріалу у вигляді доповнення до відповіді студентів		
Нижче середньої – 2	Репродукція основних понять, категорій, принципів і закономірностей. Роз'яснення переважної кількості позицій	Зачитує визначення за лекцією (або з словника). Зачитує виклад матеріалу за лекцією та підручниками.	Відповідь усвідомлена, з наведенням власних прикладів
Вище середньої – 3-4	Наведення власних прикладів щодо застосування розкритих проблем	Чітка структурована відповідь за попередньо підготовленим планом та детальним описом його позицій, використання додаткових джерел	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми, узагальнення викладеного у вигляді чіткого переліку позицій
Максимальна кількість – 5	Представлення власної моделі, схеми, віртуального проекту тощо	Власний мотивований, обґрунтований та відмінний від традиційного варіант відповіді	Повне та ґрунтовне висвітлення проблеми із застосуванням нетрадиційних форм викладу

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. Модульний контроль здійснюється на останньому в поточному змістовому модулі практичному занятті. Модульний контроль знань передбачає відповіді здобувачів освіти на три різнорівневі завдання.

Приклад модульного контролю знань

1. Розкрийте поняття «історико-культурний розвиток» та назвіть його складові.
2. Визначте передумови запровадження християнства в Київській Русі.
3. Проаналізуйте вплив уній на процеси європейської інтеграції України.

Критерії оцінювання модульного контролю знань

Вид завдання	Макс. к-сть балів	Бали	Критерії оцінки
Перше завдання (репродуктивне)	2	2	Поняття розкрито повно й коректно; відповідь логічна, без фактичних помилок; використано базову історичну термінологію.
		1	Поняття визначено частково; допущено незначні неточності, відповідь не повна.
Друге завдання (проблемно-аналітичне)	3 / 4	3 / 4	Чітко визначено причинно-наслідкові зв'язки між історичними процесами; наведено доречні історичні приклади; відповідь структурована та аргументована.
		2 / 3	Визначено основні причини, але без глибокого аналізу; частково простежено логіку подій; незначні неточності або неповнота відповіді.
		1 / 2	Названо лише окремі факти без пояснення; слабо простежується причинно-наслідковий зв'язок або він відсутній.
		0 / 1	Відповідь поверхнева; відсутнє розуміння суті історичного процесу; причинно-наслідковий зв'язок відсутній.
	3 / 4	3 / 4	Глибокий аналіз проблеми; виявлено взаємозв'язки між історичними періодами; використано аргументацію; сформульовано

Третє завдання (творчо-пошукове)			самостійні висновки; простежено історичну тяглість та вплив на сучасність.
		2 / 3	Наявний аналіз, але без достатньої глибини; висновки частково обґрунтовані; відсутня історична перспектива.
		1 / 2	Переважає опис без аналітики; висновки поверхові.
		0 / 1	Відсутній аналіз; слабка аргументація.
Всього балів	8 / 10		

Підсумковий контроль знань за результатами 1 семестру проводиться у формі **диференційованого заліку**. Залік передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності. Залік є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Підсумковий контроль знань за результатами 2 семестру проводиться у формі **екзамену** за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання. Екзамен передбачає відповіді на питання, в яких здобувачі освіти повинні продемонструвати знання та сформулювати на їх основі розуміння проблематики курсу, а також отримані компетентності. Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Перелік питань для семестрового контролю (1 семестр)

4. Розкрийте поняття «історико-культурний розвиток» та назвіть його складові.
5. Поясніть поняття «археологічна культура», та наведіть приклади археологічних культур на території України.
6. Охарактеризуйте *палеоліт* як етап розвитку людства, зазначивши основні заняття та досягнення людей цього періоду.
7. Поясніть сутність *неолітичної революції* та її вплив на соціальний і господарський розвиток населення України.
8. Розкрийте поняття «*скіфи*», визначивши їхнє походження, спосіб життя та місце в історії України.
9. Поясніть значення *античних міст-держав Північного Причорномор'я* для економічного й культурного розвитку місцевого населення.
10. Охарактеризуйте *Київську Русь* як середньовічну державу, зазначивши її територію, форму правління та значення.
11. Поясніть поняття «*князь*» у політичній системі Київської Русі та визначте його основні функції.
12. Розкрийте причини та історичне значення *християнізації Київської Русі*.
13. Поясніть поняття «*політична роздробленість*» і визначте її основні ознаки в українських землях.
14. Охарактеризуйте *удільне князівство* як форму державного устрою в період роздробленості Русі.
15. Розкрийте особливості формування та розвитку *Галицько-Волинського князівства*.
16. Поясніть поняття «*бояри*» та визначте їхню роль у політичному житті Русі.
17. Охарактеризуйте *Велике князівство Литовське* та поясніть його політику щодо українських земель.
18. Поясніть поняття «*унія*» та розкрийте її вплив на соціально-релігійне життя українського населення.
19. Розкрийте походження та основні риси *українського козацтва*.
20. Поясніть значення *Запорозької Січі* як військово-політичного й соціального осередку козацтва.

21. Охарактеризуйте *Національно-визвольну війну середини XVII ст.*, визначивши її причини та основні завдання.
22. Поясніть поняття «*Гетьманщина*» як форму української державності.
23. Розкрийте зміст і причини періоду «*Руїни*», пояснивши його наслідки для українських земель.
24. Охарактеризувати чинники, що впливали на формування історико-культурного розвитку України.
25. Розкрити причини та значення неолітичної революції для розвитку населення на території України
26. Проаналізувати роль кочових народів у давній історії українських земель.
27. Пояснити причини формування Києва як політичного центру Русі.
28. Визначити передумови запровадження християнства в Київській Русі.
29. Охарактеризувати вплив християнізації на розвиток культури, освіти та державності Русі.
30. Розкрити причини політичної роздробленості Київської Русі.
31. Проаналізувати наслідки політичної роздробленості для українських земель.
32. Обґрунтувати роль Галицько-Волинського князівства як правонаступника Київської Русі.
33. Охарактеризувати особливості державного устрою Галицько-Волинської держави.
34. Пояснити обставини входження українських земель до складу Великого князівства Литовського.
35. Проаналізувати політику литовської влади щодо українських земель.
36. Визначити наслідки уній для соціального та релігійного життя українського населення.
37. Розкрити причини виникнення українського козацтва
38. Охарактеризувати роль козацтва в обороні та політичному житті українських земель.
39. Визначити причини Національно-визвольної війни середини XVII ст.
40. Проаналізувати зміни в соціально-політичному становищі українського суспільства внаслідок війни.
41. Пояснити причини виникнення періоду, відомого як «*Руїна*».
42. Проаналізувати вплив внутрішніх міжусобиць на розвиток Гетьманщини.
43. Охарактеризувати роль зовнішніх держав у долі українських земель у XVII–XVIII ст.
44. Оцінити значення історико-культурного розвитку України для формування національної свідомості.
45. Обґрунтувати твердження про Київську Русь як спільну спадщину кількох народів.
46. Проаналізувати закономірність політичної роздробленості Київської Русі.
47. Порівняти Київську Русь і Галицько-Волинське князівство як форми державності.
48. Оцінити можливості збереження незалежності Галицько-Волинської держави.
49. Дати оцінку ролі Великого князівства Литовського в історії українських земель.
50. Проаналізувати вплив уній на процеси європейської інтеграції України
51. Визначити позитивні та негативні наслідки перебування українських земель у складі інших держав.
52. Обґрунтувати роль козацтва як символу боротьби за свободу.
53. Оцінити Запорозьку Січ як форму козацької демократії.
54. Дати історичну оцінку діяльності Богдана Хмельницького.
55. Проаналізувати неминучість Національно-визвольної війни середини XVII ст.
56. Порівняти козацьку державу з європейськими державами того часу.
57. Оцінити перспективи Гетьманщини як незалежної держави.
58. Проаналізувати причини та наслідки періоду «*Руїни*» для української державності
59. Обґрунтувати можливість або неможливість уникнення періоду «*Руїни*».
60. Проаналізувати взаємодію внутрішніх і зовнішніх чинників у долі українських земель XVII–XVIII ст.
61. Сформулювати уроки козацької доби для сучасної України.
62. Обґрунтувати твердження про безперервність історичного розвитку України.
63. Довести значення вивчення історії України для формування громадянської позиції молоді.

Перелік питань для семестрового контролю (2 семестр)

1. Визначте зміст поняття «українська національна ідентичність» і як вона формувалася в різні історичні періоди?
2. Визначте зміст поняття «державність» та її ознаки.
3. Як поняття «національне відродження» відображає процес пробудження української культури у XIX столітті?
4. У чому полягає зміст поняття «культурна спадщина» і як вона охороняється в сучасній Україні.
5. Пояснити поняття «українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій», розкривши особливості їхнього адміністративного становища у XIX ст.
6. Як поняття «колективна пам'ять» допомагає зрозуміти ставлення українців до історичних травм?
7. Пояснити поняття «кріпацтво», охарактеризувавши його вплив на соціально-економічний розвиток України.
8. Розкрити значення терміну «громадівський рух» у суспільно-політичному житті України другої половини XIX ст.
9. Пояснити поняття «українське питання» в політиці Російської та Австро-Угорської імперій.
10. Розкрити зміст терміну «політична партія» та наведіть приклади українських партій початку XX ст.
11. Пояснити поняття «Перша світова війна» в контексті її впливу на українські землі.
12. Охарактеризувати термін «Українська національно-демократична революція», визначивши її хронологічні межі та мету.
13. Пояснити значення поняття «Центральна Рада» як органу української влади в 1917–1918 рр.
14. Розкрити зміст терміну «державний суверенітет» на прикладі українських державних утворень періоду революції.
15. Пояснити поняття «українізація», визначивши її цілі та основні напрями в 1920-х роках.
16. Охарактеризувати термін «індустріалізація», зазначивши її особливості в Україні у 1930-х роках.
17. Пояснити зміст поняття «Голодомор», розкривши його місце в історії України XX ст.
18. Пояснити поняття «післявоєнна відбудова», охарактеризувавши її основні напрями та труднощі в Україні.
19. Поясніть поняття «Розстріляне відродження» і чому цей період став символом духовної трагедії української інтелігенції?
20. Визначте зміст поняття «радянська ідеологія» і як вона вплинуло на розвиток української культури у XX столітті?
21. У чому полягає зміст поняття «національна символіка» та як вона еволюціонувала?
22. Що означає термін «Революція Гідності» і який її культурно-історичний вплив?
23. Як поняття «громадянське суспільство» реалізується в українському культурному контексті?
24. Що означає термін «діаспора» і яку роль відіграють українці за кордоном у збереженні культури?
25. Дайте визначення поняття «європейська інтеграція» та як воно пов'язане з культурним розвитком сучасної України?
26. Що означає термін «незалежність України» у політичному й культурному вимірах?
27. Що означає термін «воєнна культура» сучасної України і як війна впливає на мистецтво та суспільні цінності?
28. Визначте зміст поняття «культурна дипломатія» та як вона сприяє зміцненню позицій України у світі?
29. Порівняйте соціальний устрій українських земель під Польщею та Росією з погляду селянства і шляхти.
30. Проаналізуйте відмінності у культурній політиці Австро-Угорщини та Росії щодо українців у XVIII–XIX ст..

31. Поясніть роль Києво-Могилянської академії у формуванні освіченого шару суспільства та духовенства.
32. Оцініть значення національно-визвольних рухів XVII століття для формування української державності і сучасної ідентичності.
33. Порівняйте політичні та соціальні наслідки поділів Польщі для українських земель під владою Росії та Австро-Угорщини.
34. Проаналізуйте вплив реформ Російської імперії (економічних, адміністративних, освітніх) на життя українського населення.
35. Проаналізуйте, як історичні твори XVII–XVIII ст. формували колективну пам'ять про козацтво та українську державність.
36. Визначте, які історичні події найбільше вплинули на формування національної самосвідомості українців у період ранньомодерної доби.
37. Вкажіть дату Першої світової війни і зазначте які українські землі були безпосередньо залучені до бойових дій.
38. Назвіть які території входили до складу ЗУНР, і які міжнародні держави впливали на її легітимізацію?
39. Назвіть основні політичні партії України у 1917–1918 рр. і визначте їхні ключові відмінності у підході до державності.
40. Назвіть етапи колективізації в Україні і поясніть її соціально-економічний вплив.
41. Опишіть особливості Голодомору 1932–1933 рр., і які фактори сприяли його масштабності.
42. Визначте причини розпаду СРСР.
43. Коли і за яких умов Україна проголосила незалежність у 1991 році?
44. У якому році розпочалася Російсько-українська війна, і які події передували її початку?
45. Проаналізуйте причини виникнення Центральної Ради і поясніть, як соціальні та національні фактори вплинули на її створення.
46. Порівняйте політику гетьмана Скоропадського і Директорії щодо земельного та національного питань.
47. Обґрунтуйте культурне значення «Розстріляного відродження».
48. Обґрунтуйте вплив Голодомору на демографічну структуру України та культурну спадщину.
49. Порівняйте діяльність ОУН та УПА у боротьбі проти нацистської та радянської влади, визначте їхні стратегії та ефективність.
50. Поясніть, як Чорнобильська катастрофа вплинула на політичну і соціальну свідомість населення.
51. Розгляньте причини та наслідки Помаранчевої революції з точки зору внутрішньої політики та міжнародного контексту.
52. Порівняйте характер і масштаби військових дій у 2014–2015 та 2022 роках, звертаючи увагу на тактику та залучення міжнародних сил.
53. Поясніть, чому культурна пам'ять відіграє важливу роль у національному самоусвідомленні.
54. Порівняйте культурний розвиток України до і після Другої світової війни.
55. Обґрунтуйте, чи можна вважати УНР історичним прецедентом сучасної незалежності України.
56. Проаналізуйте роль України у глобальному контексті Другої світової війни і її вплив на міжнародну політику після 1945 року.
57. Обґрунтуйте, які уроки Революції Гідності актуальні сьогодні.
58. Оцініть ефективність військових та політичних стратегій України у 2022 році у контексті оборони території та міжнародної підтримки.
59. Проаналізуйте наскільки сучасна російсько-українська війна змінила геополітичну ситуацію у Європі та світі.
60. Обґрунтуйте вплив російсько-української війни на формування національної ідентичності сучасної України та її культурного розвитку.

Критерії оцінювання семестрового контролю

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Перший рівень	6-5	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі. Відповідь на питання сформульовано в термінах освітнього компонента, викладено науковою мовою.
	4-3	Здобувач освіти загалом володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	2-0	Здобувач освіти частково володіє навчальним матеріалом або не володіє навчальним матеріалом
Другий рівень	10-8	Здобувач освіти володіє матеріалом в повному обсязі; аргументовано його викладає; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання; демонструє авторську позицію здобувача освіти
	7-5	Самостійно викладає основний зміст навчального матеріалу, але без глибокого всебічного аналізу
	4-2	Здобувач освіти не в змозі ґрунтовно викласти зміст питання, допускаючи при цьому суттєві помилки
	1-0	Здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст питання, не володіє ключовими поняттями, не володіє навчальним матеріалом
Третій рівень	14	Здобувач освіти дав повну, інноваційно орієнтовану, креативну, вичерпну відповідь, яка складається з: правильного вибору алгоритму вирішення завдання; структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; ґрунтовних висновків; авторське бачення проблеми та її практичне вирішення
	13-10	Здобувач освіти розуміє суть завдання, наявна особистісна позиція студента. Відповіді властиві інноваційність і креативність у вирішенні практичного завдання. Містить деякі помилки у виборі алгоритму вирішення завдання
	9-5	Здобувач освіти розуміє сутність проблеми, знає алгоритм її розв'язання. Містить суттєві помилки у виборі та реалізації алгоритму вирішення завдання; відсутня авторська позиція; містить грубі помилки й не має пояснень і висновків
	4-0	Здобувач освіти не розуміє або не повністю розуміє завдання; не в змозі його виконати; виконав завдання частково або й повністю неправильно (виконав менш ніж 20% завдання)

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти 1 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота													3
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T3	T4	T1-T4	МК1	T5	T6	T7	T7	T1-T7	МК2	
С	С	С	С	С	СР	П	С	С	С	С	СР	П	
5	5	5	5	5	4	8	5	5	5	5	5	8	30
Усього балів:													100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, МК – модульний контроль, З – диференційований залік, ІЗ – індивідуальне завдання.

2 семестр

Поточний, модульний контроль та самостійна робота												Е
Змістовий модуль 3							Змістовий модуль 4					
Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т8-Т12	МК3	Т13	Т14	Т15	Т8-Т15	МК4	
С	С	С	С	С	СР	П	С	С	С	ІЗ	П	
5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	
Усього балів:												100

Умовні позначення: С – семінарське заняття, П – практичне заняття, СР – самостійна робота, МК – модульний контроль, Е – екзамен, ІЗ – індивідуальне завдання.

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

11. Політики курсу

11.1. Політика щодо відвідування

Здобувач освіти повинен відвідувати всі види занять, передбачені навчальним планом, згідно з розкладом. Графік консультацій із освітнього компоненту оприлюднений на інформаційному стенді кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати.

11.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання семінарських робіт та самостійного опрацювання, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення підсумкового контролю заборонено.

Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

11.3. Політика щодо дотримання термінів виконання завдань

Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання семінарських занять робіт у терміни, які встановлює викладач. У випадку відсутності здобувача освіти на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути

змінений. До підсумкової форми контролю (заліку/екзамену) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати усі теми. Ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з освітнього компонента за графіком, визначеним викладачем.

11.4. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулю, темі (темам), що передбачені робочою програмою освітнього компонента, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

11.5. Політика щодо перезарахування попередньо здобутих результатів навчання.

Перезарахування результатів навчання з освітнього компонента «Історія та культура України» здобувачам освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які вступили на основі диплома фахового молодшого бакалавра, здійснюється відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Згідно з рішенням кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій (протокол № 8 від 26.06.2024) за освітнім компонентом передбачено часткове перезарахування попередньо здобутих результатів навчання в обсязі 3 кредити ЄКТС.

Перезарахування результатів навчання ухвалюється Комісією з перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці здобувачам освіти ОС бакалавр на основі фахового молодшого бакалавра на підставі комплексного аналізу документів про попередню освіту, обсягу та рівня здобутих програмних результатів навчання.

Часткове перезарахування застосовується у випадку неповного рівня сформованості всіх результатів навчання програмним результатам освітнього компонента. Відтак викладачем освітнього компонента можуть бути зараховані окремі теми, змістові модулі та/або інші види навчальної діяльності, що підтверджують рівень сформованості компетентностей передбачених освітньо-професійною програмою.

Результати навчання, які не підтверджують повної відповідності вимогам освітньо-професійної програми, підлягають подальшому опануванню в межах вивчення освітнього компонента з обов'язковим проходженням визначених робочою програмою форм поточного та підсумкового контролю.

12. Рекомендована література

Основна

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття. Львів: «Магнолія-2006», 2024. 597 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: підручник, 9-е вид., допов. Київ : ВЦ «Академія». 2023. 560 с.
3. Бойко О. Д. Новітня історія України (2014–2023 рр.) : навч. посіб. 2-е вид., допов. Київ : ВЦ «Академія». 2023. 224 с.
4. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ: «Наукова думка», 2020. 720 с.
5. Історія та культура України: навчальний посібник / упоряд. : П.О. Бідзіля, С.С. Дідик, К.А. Касаткіна. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 156 с.
6. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. 480 с.
7. Кордон М.В. Історія української культури. Київ. Просвіта, 2021. 584 с
8. Лазарович М. Історія та культура України: підручник. Тернопіль: ЗУНУ. 2023. 731 с.
9. Турченко Ф.Г., Каганов Ю.О., Турченко Г.Ф. Історія України. Київ: «Гельветика» 2021, 368 с.
10. Хома І. Я. Історія української культури. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 356 с.
11. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року №673. URL:

Допоміжна

1. Блек Дж. Історія світу від найдавніших часів до сьогодення / пер. з англ. О. Буйвола. Харків: Віват. 2023. 256 с.
2. Брати Капранови. Мальована історія Незалежної України. Київ : Генеза. 2022. 80 с.
3. Вятрович В. Наша століття. Короткі нариси про довгу війну. Київ, Ранок, 2023. 256 с.
4. Голя Г. М., Галан О.М. Історія Луцького педагогічного коледжу як джерело педагогічного краснзнавства. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика». »2022. № 4. С. 65-74.
5. Голя Г. М. Вітчизняна історіографія проблеми учительських кадрів церковнопарафіяльних шкіл. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Видавничий дім «Гельветика», Вип.4, 2021. С. 106-113
6. Голя Г. М. Досвід Луцького педагогічного училища у підготовці вчителів Волині (1944-1952). *Інноватика у вихованні*. Рівне: РДГУ, 2023.. №17, С.341-348.
7. Голя Г. М., Сиротюк Н.М. Комфортне освітнє середовище у закладах освіти: дизайн оформлення та особливості формування патріотичного осередку. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 3. С.112-118.
8. Голя Г. М., Хомярчук А. П. Формування національно-патріотичних цінностей у майбутніх учителів крізь призму історико-мистецької спадщини. *Молодь і ринок*. №10 (230), 2024. С. 149-155.
9. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ: «Портал», 2022.432 с.
10. Історія Криму першої половини ХХ ст. Нариси. Навчальний посібник. / Цалик С. М., Мокрогуз О. П., Волошенюк О. В. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф., Євтушенко Р. І. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 66 с.
11. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів та матеріалів / за заг. ред. А. Коцура, Н. Терес. Київ; Чернівці: Книги – ХХІ, 2018. 1100 с
12. Історія української культури. Від стародавніх часів до ХІХ століття. Ілюстрована хрестоматія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 320 с.
13. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення./ уклад.: С.О. Костилєва, С.Ю. Босва, А.І. Махінко. Київ: НТУУ «КПІ», 2023
14. Історія української культури: навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 340 с.
15. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. 4-е видання. Видавництво: Київ. ВСВ «Медицина». 2021. 368 с
16. Кіпіані В. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому ХХ столітті. Київ: Віват, 2019. 320 с.
17. Маєвський О., Мержиєвська В., Цеунов І., Шаповал Ю., Житня-Кебас Д. Навігатор з історії України. Світові війни. Київ : Портал. 2022. 299 с.
18. Мицик. Ю. Від трипільців до кіборгів. Київ, «Кліо», 2020. 288 с.
19. Плохій С. Брама Європи: Історія України від скіфських воєн до незалежності. Посібник. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2022. 512 с. 9.
20. Плохій С. Російсько-українська війна: повернення історії. Харків: КСД, 2023
21. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
22. Сергійчук В. Нариси з історії України. Київ. 2022. 158 с
23. Українська історія в кінофільмах: посібник для вчителя / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В.Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 57 с.
24. Шиманська А., Шиманський А. 501 факт, який треба знати з... історії України. Львів : Видавництво Старого Лева. 2023. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Історія України. Частина перша. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=TFdPOErzV60>
2. Історія України. Частина друга. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=oOFE2h8uPqE&feature=fvwr>

3. «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL: www.litopys
4. Інститут історії України Національної академії наук України;
5. Національний музей історії України у Другій світовій війні;
6. Громадський проєкт «ЛІКБЕЗ. Історичний фронт»;
7. «Історія без міфів»
8. Національний музей історії України у Другій світовій війні.
9. «Історія з Братами Капрановими» імені Т. Г. Шевченка;
10. Історико-просвітний проєкт «Портал».
11. Український Інтерес. URL: <https://uain.press/>
12. Хроніки Любарта. URL: <https://www.hroniky.com/>
13. Prometheus. URI: <https://prometheus.org.ua/>

Викладач Галина ГОЛЯ